

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania R. Ż.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o zasiłek opiekuńczy, zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 stycznia 2022 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 10 września 2020 r., sygn. akt VII Ua [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującego się
240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 września 2020 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 8 października 2019 r., którym zmieniono decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z dnia 18 marca 2019 r., w ten sposób, że przyznano odwołującemu R. Ż. zasiłek chorobowy za okres od 2 kwietnia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r., od 2 lipca 2015 r. do 29 grudnia 2015 r., od 2 marca 2016 r. do 30 sierpnia 2016 r., od 23 listopada 2017 r. do 5 kwietnia 2018 r., przyznano zasiłek opiekuńczy za okres od 31 grudnia 2015 r. do 29 lutego 2016 r.,

od 25 września 2017 r. do 21 listopada 2017 r. oraz świadczenie rehabilitacyjne za okres od 31 sierpnia 2016 r. do 27 maja 2017 r. i zwolniono odwołującego z obowiązku zwrotu zasiłku chorobowego, zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia rehabilitacyjnego w łącznej kwocie 194.633,58 zł wraz z odsetkami.

Zdaniem Sądu Okręgowego, przeprowadzone postępowanie dowodowe przez Sąd Rejonowy, a także uzupełniające przesłuchanie odwołującego przez Sąd Okręgowy wykazało, że odwołujący nie prowadził działalności gospodarczej w okresie zasiłkowym. Wszystkimi sprawami przedsiębiorstwa odwołującego zajmowała się jego matka A. N., która była osobą współpracującą z nim w prowadzeniu jego działalności. To matka odwołującego, a nie odwołujący, podejmowała decyzje dotyczące zakupu towarów, to ona odbierała towar, obsługiwała klientów, przygotowywała stosowne dokumenty do urzędu skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które to dokumenty podpisywała własnym imieniem i nazwiskiem a w kilku przypadkach, za wyraźnym zezwoleniem syna, jego imieniem i nazwiskiem, co niewątpliwie było niewłaściwe. Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy słusznie przyjął, że brak było dowodów na poparcie tezy, że odwołujący wykorzystywał zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z jego celem. Kontrolerzy ZUS nigdy nie zastali odwołującego w miejscu, które mogłoby wskazywać, że odwołujący nie działa na rzecz powrotu do zdrowia. Dlatego też w Ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy trafnie przyjął, że decyzja ZUS z 18 marca 2019 r. odmawiająca R. Ż. prawa do spornych zasiłków i nakładająca obowiązek ich zwrotu była sprzeczna z prawem, co powodowało konieczność jej zmiany i przyznania spornych świadczeń.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa materialnego: art. 17 ust. 1 w związku z art. 22, art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz art. 66 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w związku z art. 84 ust. 2 punkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej z uwagi na jej oczywistą zasadność. Wskazał, że zarówno w postępowaniu administracyjnym, jak i w

postępowaniu sądowym w pierwszej i drugiej instancji zostało potwierdzone, że ubezpieczony faktycznie prowadził działalność gospodarczą dokonując istotnych czynności w tym zakresie: składał zeznania podatkowe PIT 28, PIT 36, VAT-7, dokonywał wielokrotnie zmian aktualizacyjnych kodów PKD, składał dyspozycje w CEIDG dotyczące wskazania rachunku bankowego oraz oświadczenia co do wyboru kwartalnych rozliczeń podatku dochodowego za 2016 r. Podniósł, że decyzje te i odpowiadające im dokumenty mają charakter zarządczy i były opatrywane podpisem przez ubezpieczonego. Zdaniem skarżącego wymienione dokumenty wskazują, że ubezpieczony w spornym okresie osiągał przychody z prowadzonej działalności gospodarczej i jednocześnie pobierał świadczenia z ubezpieczenia chorobowego. Potwierdzają to składane do Urzędu Skarbowego zeznania podatkowe ale także zeznania świadka A. N. oraz samego zainteresowanego. Skarżący wskazał, że obowiązujące art. 17 i art. 66 ustawy zasiłkowej oraz art. 84 ust. 2 punkt 2 u.s.u.s. stanowią, że w takich przypadkach ubezpieczony traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia i nakazują, z uwagi na świadome wprowadzanie w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia, zwrot nienależnie pobranego świadczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniesiona w rozpoznawanej sprawie skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona. Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). W rozpoznawanej sprawie żadna taka okoliczność nie miała miejsca.

Odnosząc się do wskazanych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania okoliczności przemawiających za naruszeniem przez Sąd odwoławczy prawa materialnego zauważyć należy, że argumentacja skarżącego sprowadza się do kwestionowania poczynionych ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów. Skarżący wskazał, że „zarówno w postępowaniu administracyjnym, jak i w postępowaniu sądowym w pierwszej i w drugiej instancji zostało potwierdzone, że ubezpieczony faktycznie prowadził działalność gospodarczą dokonując istotnych czynności w tym zakresie”. Tymczasem sądy obu instancji, rozstrzygając w sposób odmienny niż Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przyjęły, że odwołujący nie prowadził działalności gospodarczej w okresie zasiłkowym, a wszystkimi sprawami przedsiębiorstwa odwołującego zajmowała się jego matka A. N., która była osobą współpracującą z nim w prowadzeniu tej działalności. Podejmowała ona decyzje związane z zakupem towarów, jego odbiorem, obsługiwała klientów oraz przygotowywała dokumenty do Urzędu Skarbowego.

Zauważyć należy, że skoro w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie mogą one przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi. Polemika skarżącego z oceną dowodów dokonaną przez Sąd Okręgowy, prowadząca do

zakwestionowania ustalonego przez ten sąd stanu faktyczny sprawy nie uzasadnia, w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie można uznać za zasadne zarzutów sformułowanych jako zarzuty naruszenia prawa materialnego, które jednak w istocie sprowadzają się do polemiki z ustaleniami poczynionymi przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2013 r., III CSK 190/12, LEX nr 1324295).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.